

kirkelig Henseende. Uden at jeg her paa nogen Maade skal forbyde mig i Spørgsmaalet om den almindelige Kirke, Folkkirken og Forskjellighederne imellem dem, troer jeg dog, at det danske Folk i det Hele taget anerkjender, at det er et Gode, at der er en Kirke, som i sin nuværende Form har bestaaet i 300 Aar, og at Medlemmerne af Kirken sætte Pris paa at have i kirkelig Henseende, hvad Fædrene for dem have havt i mange Generationer. Jeg troer, det er en almindelig Mening, at vi dog, naar Alt kommer til Alt, kunne være glade ved at have noget Bestaaende, som blot behøver at modificeres og forandres. Der er imidlertid et andet Bestaaende, som det forekom mig, at det ærede Medlem noget oversaae. Det er ganske vist forholdsvis meget mere ubetydeligt end Spørgsmaalet om Folketirkens Eksistens; det er nemlig Spørgsmaalet om Maaden, hvorpaa dens Anliggender styres, og hvad der skulde træde istedetfor. I saa Henseende kan man ikke gaae bort fra det Bestaaende, nemlig at Rigsdagen nu egentlig ikke har Noget dermed at gjøre, og man maa i de forløbne Aar have havt en Fornemmelse deraf, den være nu behagelig eller ubehagelig. Det ærede Medlem meente nu rigtignok, at heller ikke dette Lovforslag i nogen væsentlig Grad vil give Rigsdagen en saadan Myndighed, idet han sagde, at der ialfald i § 6 kun staaer, at Rigsdagen skal give sit Samtykke til de under Litt. e og f nævnte Udgifter. Altsaa — meente den ærede Rigsdagsmand — behøves Rigsdagens Samtykke ikke med Hensyn til de andre Punkter, men denne Slutning er ikke sikker, ja den er endog urigtig. Det er paa ingen Maade Meningen, men de andre Bestemmelser, hvorom der er Spørgsmaal, og hvorved der raades over Størsteparten af de paagældende Indtægter, kræve ogsaa Rigsdagens Medvirkning. Der er imidlertid en Forskjel, nemlig den, at der i den ene Henseende træffes en Afgjørelse i selve Forslaget — og staaer der end ikke, at der skal kræves en Bevilling dertil, kunde det ialfald ligesaagodt staae der — medens der, hvor der er Spørgsmaal om særlige Bevillinger ved enkelte Leiligheder til Gavn for kirkelige Forhold i det Hele, skal finde en Begjæring Sted derom,

saaledes at Rigsdagens Bevilling deraf er nødvendig; dette er Tanken og Meningen med Bestemmelsen under Litt. e og f. Med Hensyn til de andre Forhold derimod har man antaget, at det her ligesom i tilsvarende Sphærer maa betragtes som det Naturlige og Duffelige, at Bestemmelsen tages ved en almindelig Regel f. Ex. om Pensioneringen, saaledes at man ikke hver enkelt Gang skal komme ind paa Pensionen. Derfor bliver der altsaa Spørgsmaal om at give Regler for Pensioneringen og paa samme Maade for de jevnlig tilbagevendende Forhold om betydeligere Laan til Præstegaardes Ombygning o. s. v. hvor man ved en almindelig Regel vil kunne give en een Gang for alle fastsat Hjælp, som skal udredes af Fonden. Hvorledes kommer imidlertid alt dette frem? Jeg vil svare: Ved Lov. Det ærede Medlem siger, at vi altsaa først i Fremtiden skulle give Love derom, men jeg siger: Ogsaa nu give vi jo Lov derom, idet disse Forhold foreslaaes ordnede gennem det Lovforslag, der foreligger. Jeg haaber ikke, man vil gjøre væsentlige Forandringer deri, idet det stemmer overens med, hvad man oftere har ønsket; men der er i alt Fald Leilighed til at stille Ændringsforslag, og Bestemmelserne skulle have dette Ængstelsom Landstingets Samtykke for at blive til Lov. Men naar de ikke gaae igennem, siger det ærede Medlem, kommer der jo ikke Noget ud deraf. Det er rigtigt; det kan jeg ikke nægte; men saa beholder Ministeriet den Stilling, det hidtil har havt til disse Sager, og Rigsdagen faaer Intet dermed at gjøre. Dette forekommer mig dog rigtignok at være en Grund for Rigsdagen til at gaae ind derpaa og ikke til ikke at gaae ind derpaa. Hvis man kan komme overens om en saadan Lov, er det utvilsomt, at Rigsdagen derved vil komme til ad den ene eller ad den anden Veje at faae en meget betydelig Indflydelse paa Forholdet, ja en saa betydelig Indflydelse, at det virkelig maa siges, at Spørgsmaalet om Kirkens Eiendomsret er fuldstændig udelukket, et Spørgsmaal, som jeg tvivrigt skal holde mig borte fra, men hvorved jeg dog i Parenthes skal bemærke, at ogsaa Kirkecommissionen idetmindste gennem sit overveieende Fleertal meget